

KJK KJK KJK KJK KJK KJK KJK KJK KJK KJK KJK

NEDERLAND BIJNA KLAAR

Jasper Grootveld (links) en Cor Jaring bij het bouwen van hun afvalboot „de pyramegogel“.

Grootvelds tiendaagse veldtocht

„Het zit allemaal los hier. Je moet er geen verband in zoeken“, mompelt een schimmige verschijning afwezig, als ik op de Lowland-Weedboot het wankel evenwicht verlies en tevergeefs steun zoek bij een zo op het oog stevige balk. Jasper Grootveld, een van de grondleggers van het legendarische Provo, is het doel van mijn riskante tripje over de weedboot. Hij zit een tiental meter verderop in een overvloed van afval, want hij werkt aan een alternatief jacht, geheel opgebouwd uit de mestvaalt van onze samenleving.

Uiterst geconcentreerd verwerkt hij een oude nylonkous, die betere tijden gekend moet hebben, in het wonderlijke jacht dat sinds twee jaar de verbijstering van passanten op de Amsterdamsse Wittenburgergracht oproept.

Na tien minuten arbeid wordt hij mijn aanwezigheid gewaar, waarop hij onmiddellijk zijn filosofie over het fenomeen afval ontvouwt.

Heft de vinger: „Als nou blijkt dat allerlei synthetische produkten niet meedoen aan de kringloop van geboorte, rotting en wedergeboorte moet je de afvalprodukten ook niet aan zo'n kringloop toevertrouwen. Ik beschouw het ecologisch, ik zoek naar andere mogelijkheden. Je moet afval niet weggooien, maar opnieuw gebruiken.“

Genoeg daarover. Ik ben gekomen naar aanleiding van een advertentie in de grote landelijke dagbladen, waarin de groep der deskundologen (geestverwanten van de vroegere Provo's) werkrachten vraagt voor het nieuwe project: NEDERLAND IS BIJNA KLAAR.

Jasper Grootveld, deskundoloog, lijkt de aangewezen man, om eens haarfijn uit te leggen, wat de deskundologen precies met deze enigzins cryptisch gestelde advertentie hebben beoogd.

„De stelling: „Nederland is bijna klaar“ moet je zien als een grootte inspiratie tot weer hele andere, bijna poëtische inspiraties. Het doet er niet toe welke manier je er aan geeft.“

„Nederland is bijna klaar. Wij willen met een groep mensen op dit punt Nederland eens helemaal aan het zicht. Dat betekent dat we dingen gaan onderzoeken die duidelijk herkenbaar zijn, die je met je klompen kunt aanvoelen.“

door RENE DE BOK

foto HANS DE WIT

tueel: Nederland is bijna klaar voor de revolutie?

„De revolutie is een begrip dat opgebouwd is uit misverstanden. Een omwenteling van klassen, van mensen. Het is niet iets te maken met Marx. Ik ben veel met de revolutie bezig. Ik ken er niet veel van.“

Jasper onthult dat de circa zestig onderzoekers zich op „langzame bromfietsen“ zullen voortbewegen om de opmerkelijke eigenschappen van het landschap nauwkeurig te kunnen waarnemen.

Hij vertelt niet hoe een en ander gefinancierd zal worden. Het

middels 44-jarige student Frans Kees Hoekert zo'n voorname rol speelt.

De tiendaagse veldtocht van de deskundologen zal door de publiciteitsmedia op de voet worden gevolgd.

„Het stikt van de fotografen en filmers op dit avontuur. En iedere avond zal er op het Spui verslag worden uitgebracht van de bevindingen van de groep langzame bromfietzers.“

„Het is nog niet zeker of de bevindingen van de equipe deskundologen hun neerslag zullen vinden in een rapport, witboek, zwartboek of wat dan ook.“

„Ik beschouw mezelf als een emotionele analabeet. Ik schrijf dus geen woord. Maar misschien doet iemand anders dat wel. In ieder geval gaan we doot met de „Deskundologische strip“, waarvan de eerste in de „Avenue“ heeft gestaan.“

Scheepsbouwer

Het wordt langzamerhand tijd, dat Jasper zich weer bezighoudt met zijn alternatieve jacht. Zojuist dreef er weer een voortreffelijk stukje elkehout voorbij en Jasper vindt dat dit best in de schuit kan worden verwerkt.

Niet ontevreden mijmert hij: „Historisch zitten we helemaal goed. Vroeger was dit deel van Amsterdam. Nou, dat is nu de Lowland Weed Company. En nou ben ik de enige scheepsbouwer hier van de tacht zittende hier. Historisch zit ik dus geramd.“

„Terwijl hij het blok elkehout naar zich toe trekt: „Ik heb een groot helmwee met bepaalde periodes van. En“

De terreinen van onderzoek zijn legio als we Jasper mogen geloven. „Kijk, wat gaan we doen? We hebben nou ongeveer zestig mensen bij elkaar, voornamelijk jongeren, waarmee we vanaf 15 juni tien dagen lang kris-kras door het land zwermen. Gedurende die tiendaagse veldtocht overleggen we in de groep welke stellingen we gaan onderzoeken. Ik kan me voorstellen dat we bijvoorbeeld gaan uitvissen hoe het nou met de polders gesteld is;

Hoe het zit met de loop van de Rijn of met ons wegennet. Samen zullen we beraadslagen welke stappen we ondernemen. Ik kan me ook indenken dat iemand zegt, laten we Nederland eens politiek gaan doorlichten. Alles is mogelijk, als er maar inspiratie is.

Het aantal reacties op de advertentie is overstelpend geweest, vertelt Jasper. Een cijfer durft hij niet te noemen, maar als ik vraag of het er eventueel enkele duizenden zijn geweest, wordt hij niet door duizeling getroffen.

Bij zoveel belangstelling moest er geselecteerd worden.

„Het is verdomd vervelend, maar het kan niet anders. Je moet altijd kiezen of je wilt of niet. We hebben niet alleen mensen uitverkoren die dezelfde uitleg geven aan dat „Nederland is bijna klaar“.

De zwerm onderzoekers vertrekt vanuit het middelpunt van Nederland, een plekje nabij Ede, waar een gedenksteentje is opgericht.

Giethoorn

„Cor Jaring is er al eens geweest. En het bestaat echt. Cor is al een paar keer volgens zo'n methode te werk gegaan. Hij heeft eens een keer een pijltje in een kaart van Nederland gegooid en is toen met leerlingen van de Enschedese kunstacademie naar dat punt gegaan om gewoon maar eens te kijken wat daar te beleven viel. Zelf heb ik ooit met scholleren de stelling onderzocht: wat is het gemeenste gat van Nederland? Dat bleek Giethoorn te zijn. We zagen daar vijf uitgebaggerde sloten, stijfgerestaureerde boerderijtjes opgevuld met pseudo-intellectuelen uit Amsterdam en Het Gooi, we ontwaarden dubbele toeristen die maffe hertegewijtes op gepolitoerde plankjes kochten. En toen wisten we het: Giethoorn is het gemeenste gat van Nederland.“

Het onderzoek naar het gemeenste gat van Nederland heeft een duidelijk uitgangspunt, de stelling „Nederland is bijna klaar“ heeft toch iets vaags. Betekent het even-

„Deskundologie is:
wat je met je klompen
kunt aanvoelen
maar wat je niet
boven je pet gaat”

Tableau de la troupe van Neerlands deskundologisch potentieel. Rechts „prof. dr. Maximilian Bleu”, die de vervelingskleren van de deelnemers heeft betast en onderontwikkeld heeft bevonden. Want „van verveling komt vervuiling”.

Deskundologen zoeken na tiendaagse veldtocht een koper voor Nederland

NOG EVEN volhouden, dan kunnen we de bezige handen in de school laten rusten, opgelucht ademhalen en tevreden om ons heen kijken, want het duurt niet lang meer: Nederland is bijna klaar. Zestig deskundologen hebben een tiendaagse veldtocht ondernomen om deze stelling te toetsen. Vandaag komen ze terug in Amsterdam, maar hun boodschap stuurden zij vooruit: het land is af. Het clubje, ni vers and grookers, merendeels studenten uit alle delen van het land, zijn onder bezakende leiding van de Amsterdamse foto-graaf Cor Jaring, ex-rookmagier en afvalbotenbouwer Robert Jasper Grootveld, en tandarts-kunstenaar

bij elkaar gebracht, nu komt de grootste taak voor de deskundologen: het kunstwerk „Nederland is klaar, maar wie wil ons kunstwerk kopen? Dat ons land artistiek verantwoord is staat voor Cor Jaring vast. „Eratien geleden is hier land aangevlut. Door een still maar o zo harmonieus samen-spel tussen de zee en de maan is ons land gemaakt. Er zijn mensen geko-men en die zijn gaan bouwen, eerst kleine terpen, toen dijken. Daarna zijn ze de diepte ingegaan en hebben ze velden gemaakt. Er zijn het kunst-werk dat ook ont-voer halve eeuw na voltooiing een groene. Maar een klein waterke jongetje heeft ten zin gered. Die Nederlanders zijn maar blijven werken, net als een hoop nie-

kuislotte moet bevinden. Met de kreet „Verveling is vervulling” betastte hij aandachtig enkele van deze organen bij de aspirant deskundologen. „Bovendien” verdaart de indrukwekkend vanorde Cor Jaring: „De deelnemers moesten natuurlijk specialist zijn en ervaring hebben met het leven in Ne-derland.”

Dat hadden ze bijtkebaar allemaal, zelfs de Waalse tv-ploeg, die een eind-weegs is meegereden en nog enkele buitenlanders. Maar deskundologie is dan ook niets anders dan dat wat je met je klompen kunt aanvoelen, en wat je niet boven de pet gaat.”

Weggooi maatschappij

Staatmet voor de indiese raditie

van Kees Hoekert in Amsterdam dat zijn seljacht van aangespoelde stuu-fietbanden. Het zelf fier gebaven waalddit schied, en al enkele stormen

een koper voor Nederland

www.iisg.nl/grootveld

NOG EVEN volhouden, dan kunnen we de bezige handen in de school laten rusten, opgelucht ademhalen en tevreden om ons heen kijken, want het duurt niet lang meer: Nederland is bijna klaar. Zestig deskundigen hebben een hangende veldtocht ondernomen om deze stelling te toetsen. Vandaag komen ze terug in Amsterdam, maar hun boodschap stuurden zij vooruit: het land is af. Het veld is gewonnen. Het is niet meer de moeite waard om het te verdedigen. Het is niet meer de moeite waard om het te verdedigen. Het is niet meer de moeite waard om het te verdedigen.

bij elkaar gebracht, nu komt de grootste taak voor de deskundigen: het kunstwerk. Nederland is klaar, maar wie wil ons kunstwerk kopen? Dat ons land artistiek verantwoord is staat voor Cor Jaring vast: „Beauve gelezen is hier zeer aangestemd. Door een stijl naar o zo harmonieus samen spel tussen de een en de ander is ons land gemaakt. Er zijn mensen gekomen en die zijn gaan bouwen, eerst kleine kerken, toen kleine dorpen zijn de diepte binnengaan en hebben ze het veld gewonnen. Het is niet meer de moeite waard om het te verdedigen. Het is niet meer de moeite waard om het te verdedigen. Het is niet meer de moeite waard om het te verdedigen.

werk, dat doet ons een halve eeuw zijn voltooiing een plezier. Maar een klein weekje voorbij heeft toen zijn daim in een dikk gestopt en we werden geerd. Die Nederlanders zijn maar blijven werken, net als een hoop mensen en nu hebben ze zo hard gewerkt dat het land bijna klaar is. Wij hebben onderzoek in hoeverre. En als de gegevens door een computer verwerkt zijn, maken we het bekend. Dan gaan we kijken hoevel Nederland waard is. Misschien wel twaalf miljoen waard. Dan verkopen we het en zijn we allemaal miljonair. Kuntten we in Engeland of in België gaan wonen en een huis in Nederland kopen. Dan hebben we allemaal een woning.”

Klieren

Niet iedereen kon zomaar meedoen aan de expeditie. Degenen die reagerden op advertenties in verschillende dagbladen, waarin werd gevraagd naar jonge onderzoekers werden aller eerst door (Professor doctor Maximilian Bleu) (Reneman) onderzocht aan hun vervingkassen, die zich naar zijn bevindingen ergens in de linker

knicholte moest bevinden. Met de kreet „Verveling is vervulling” betrafte hij aandachtig onkele van deze organen bij de adaptant deskundigen. „Bovendien” verklaart de indrukwekkend besnorde Cor Jaring: „De deelnemers moesten natuurlijk specialist zijn en ervaring hebben met het leven in Nederland.”

Dit hadden ze blijkbaar allemaal, zelfs de Waalse tv-ploeg, die een eindweeg is meegereden en nog enkele buitenlandse. Maar deskundige is dit ook, zijn anders dan die, met een punt in Kampen, want aanvullend is niet boven de pel gaaf.

Weggooi-maatschappij

Startpunt voor de „Judeïke padvindere” was het middelpunt van Nederland nabij het Gelderse Lunteren; een opengepasteerde hoop natuurstenen. Rondom deze steen werd het eerste kamp opgedragen en hield Jasper Grootveld op een rood-wit-blauwe vlag zijn eerste happing sinds jaren, zoals vele Amsterdammers dat van hem gewend zijn toen hij nog bij het Lieverdje op het Spui in Amsterdam rondspogt.

Een fouragewagen, die ook gedurende de rest van de tocht voor de frivole mens zott zorgen, leverde broodjes en dranken. Alle blijkes en bekerijden werden weer netjes ingezameld, „want”, zegt Grootveld, „wij onderzoeken al vijf jaar lang de weggooi-maatschappij van Nederland. We proberen een nieuwe functie te vinden voor plastics en nylon.”

Een van die mogelijkheden heeft hij al onderzocht. Naast de „weedboot”

van Kees Hoekert in Amsterdam ligt zijn zelfjacht van aangespoelde stukken hout, plastic en oude auto- en fietsbanden. Het zelf fier geheven wacht dit schip, dat al enkele stormen in de thuishaven heeft doorstaan, op zijn grote reis. Het wordt tijdelijk verwaard door wachter aan het thuisfront Kees Hoekert (44), die zijn hoofd schuift als hem gevraagd wordt waarom hij niet is meegegaan: „Ach, op mijn leeftijd moet je het wat rustiger aandoen. Wat zal ik op zo'n brommer zitten als het zulk mooi weer is. Bovendien begeef ik mij niet met zo'n Solex op de weg. Ik bouw mijn eigen water-Solex. Daar kan ik rustig mee gaan winkelen, terwijl de anderen elkaar op de weg verdringen.”

Winkel

Helemaal operationeel is de water-Solex van Hoekert nog niet, al heeft hij er wel een afstand van honderddertig meter mee afgelegd. Echter nog niet lang genoeg om een winkel te bereiken. In het water naast zijn schip deint op een houten vlot de Solex zachtjes, het voorwiel tegen een ton waaraan een schoepenrad is verbonden.

Als de telefoon gaat staat Hoekert loom op en loopt hij het trapje naar het dek af. Hij heeft zijn vinger: „Dat kunnen ze zijn”. Het contact met de groep in het land wordt dagelijks onderhouden en Hoekert krijgt per koerier een pakketje foto's, brieven of kunstwerken, die hij prompt uitafleert in de stalages van het Atheneum nieuwscentrum.

Een aantal kunstwerken heeft hij echter achterovergedrukt: „Onder de deskundigen zitten dertig toekomstige kunstenaars van kunstacademies. Ik heb nu een blik mogen werpen in wat zich straks als talent aan het volk zal openbaren. Ik heb een blik in de toekomst van de kust geworpen en ik was verijst. Je kan er niet over praten, je moet het zien.”

Zijn vrouw over de blijkbaar niet hoge kwaliteit van de kunstwerken: „Ach, misschien moeten ze nog door een fase heen. Voor een heelboel mensen was het aanbod een Solex te krij-

De met „valhelm” uitgedoste Max Reneman heft aan het begin van de veldtocht bezierend de kaart van ons land: „Nederland is bijna klaar”.

gen en twintig gulden per dag toe, op zich al voldoende om mee te doen. Het is nog een weinig homogene groep”, Mijmert Hoekert: „Het zijn boodschappen uit de toekomst.”

Die weinig homogene groep heeft zich na een paar dagen gevormd, want pas na enig gemanoeuvereer blijken ook deskundigen goed los te kunnen komen. Reneman, die zich min of meer als reisleder ontpopt: „Er was een groep zuiderlingen bij en die wilden allemaal naar Limburg en Brabant. Maar met wat manipulaties heb ik de groep zover gekregen dat we langs de IJssel gingen trekken. Daarna waren ze enthousiast en voor onze plannen gewonnen: er ontwikkelde zich een hechte groep.”

Beslissingen over de route werden meestal impulsief genomen. Doorelkaar schreeuwen totdat iemand een goeie kreet had gevonden. „Zullen we Oene Oene”, was al gauw een reden om in het dorp Oene te kamperen. Kamperen in Kampen, lag ook voor de hand. Waarom Uij niet in de smaak viel, werd niet duidelijk. Eerst werd Lemmer deskundig onderzocht.

Over zijn ervaringen met de politie zegt halverwege de tocht een zichtbaar door nachtbakerij en zadelrij vermoede deskundig: „In deze dorpen noemen ze dat een veldwachter, dat is een komische figuur, zoals hij dat ook is in de strips. Ze noemen hem dan ook wel koddebeier. Maar in iedere plaats voegt hij zich in het gebeuren.”

Wenig last dus met het gezag. Als in Lemmer de bevolking uitloopt omdat daar met de altijd megevoerde Nederlandse vlag een hopenning wordt gehouden en een halfjaar in de na-

tionale driekeer beschijderd mekje zich op het anker op het plein van het dorp neerleit, glimlachen de plaatselijke agenten vanuit hun surveillancewagens de overmacht van de zestig deskundigen is te groot.

Grootveld is altemate enthousiast over de dorpjes waar zij zijn doorgereiden: „Neem nu bijvoorbeeld Kampen, waar erbedwaardige families met hun kinderen op de fiets door de straat rijden en, gelijk het bekende atrekebeeld groeten naar kennissen. Kampen is een ideale stad. We hebben ook interviews gehouden met de boeren, burgers en de buitenlui en we hebben veel bijval voor onze ideeën gekregen ondanks de absurditeit.”

Bisschopje

Hoe dichter de deskundigen Friesland naderen hoe blijer Grootveld en Reneman worden: „Hier woonden vroeger de vrije mensen, de Friezen. Er kwam wel eens een bisschopje of een Romeinse officier naar de mensen bleven in hun hart vrije mensen. Hun godin heette dan ook Fria. Het is dan ook niet voor niets dat zij ook de godin van de deskundigen is.”

En staande bij het strand van Lemmer: „Hier heerste eeuwen terug een grote bedrijvigheid. Hier werd handel gedreven. Vanaf deze plaats staken de Romeinen over naar Engeland.”

Als het merendeel van de deskundigen in zijn tenten onder zelf gaaf om sinds dagen van een lange nachtrust te genieten en Grootveld bij een klein vuur stil voor zich uit staart haalt Reneman een landkaart te voorschijn, waarop met grote letters: „Bijna klaar”. Een andere kaart is „de magische kaart”, een door een ateliet

genomen foto: „Kijk, daar zijn we nu, wonderlijk hè? Kijk, hierop zie je verschil in kleur tussen het nieuwe land en het oude land. Hierop zie je ook dat de Markerwaard er eigenlijk al is. Hij moeft alleen maar drooggematen te worden.”

„Gelukkig maar dat die nog niet klaar is anders hadden we niet op weg hoeven te gaan”, verzucht een ander tevreden.

Tevredenheid alom, ook bij deskundig-thuisblijver Kees Hoekert. Hij bouwt voort aan zijn water-Solex en wijd zijn tuintje. Maar helemaal stil zitten doet hij niet: „Deskundigen zijn niet alleen origineel, ze kunnen ook lunteren.” Wijst op de overkant van de Oostenburgergracht waar een hel-installatie palen in de grond drijft voor een of ander bedrijfspand. „Dat gaan we namaken. Ik heb palen die zet ik links en rechts naast de boot in de grond en bouw over het dek een paalwoning. Tot drie, vier verdiepingen hoog. En alles zaffen we vast met plastic touw. Ja, we kunnen ook lunteren.”

KIESS VAN DER HOEVEN

Grootvelds eerste happing sinds jaren. Nu niet meer bij het Amsterdamse Lieverdje maar op het deskundigisch bepaalde middelpunt van Nederland bij Lunteren, in een magische kring van berkebomen.

ZATERDAG 23 JUNI 1973

128e Jaargang No. 41501

gun u DE TIJD

19, 6, 73 nieuw KAMPEN DAB, BC

DESKUNDOLOGEN ONDERZOCHTEN STAD KAMPEN

Om hun
stelling te
bewijzen

KAMPEN - Maandagmiddag streek een „onderzoek-team“ van studenten overal uit Nederland, werkend onder auspiciën van het Deskundologisch Laboratorium te Amsterdam aan het bewijzen van de stelling „Nederland is bijna klaar“ in Kampen neer. Zij stonden onder leiding van bekwame deskundologen als Cor Jaring, Max Reneman en Jasper Grootveld. Op de foto de actieve onderzoekers, die - zestig in getal - op stille bromfietsen vanuit Oene arriveerden. „Waarom vanuit Oene?“ hebben wij gevraagd aan Max Reneman. - „We kunnen niet heel Nederland afreizen en daarom kozen we bepaalde punten in Noord-Nederland, omdat

we dat het meest representatieve deel van ons land vonden (na zware onderlinge spanningen tussen de teamleden, die eerst moesten worden opgelost). Toen we het woord Oene hoorden vonden we dat zo'n karakteristiek, dat we onmiddellijk zeiden: Oene - Oene - Oene, wij gaan Oene Oene“. (Ongetwijfeld speelde de invloed van de dichter Hanlo in deze overweging door - Red). „Waarom naar Kampen?“ vroegen wij wederom. „Daar zit „Kamp“ in, dus daar moeten wij bestid bivakkeren“, aldus de deskundoloog Max Reneman. En als u, lezer, niet weet wat deskundologie is (hetgeen u vergeven zij), dan verklaren wij u - geheel op eigen gezag -, dat

het quasiwetenschap is, die op „kabouterlijke“ wijze tracht een levensstijl te beoefenen, die gebaseerd is op de kleine genoegens van het leven, wanneer men die niet van de technocratische, technologische, logische, materialistische kant beziet, maar poogt een plezierig ander uitgangspunt te vinden.

In Kampen leek het aardig te lukken - het team bezocht zelfs een espelvergadering en bood burgemeester Van Tuinen een „wetenschappelijk“ boek aan. - Enfin, geheel gelukt zal het bliken (ofschoon nog niet klaar), wanneer het team een Afoalplastic achter laat, en dat zien we morgen dan wel weer.